

**Załącznik nr 3
do uchwały nr 4071/V/17
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 10 lipca 2017 r.**

UCHWAŁA NR
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
z dnia

w sprawie
wprowadzenia na obszarze uzdrowisk w województwie dolnośląskim ograniczeń
w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Na podstawie art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 486 z późn. zm.) w związku z art. 96 ust. 1 i 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.), uchwala się co następuje:

- §1 W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, wprowadza się w granicach strefy A, B i C ochrony uzdrowiskowej gmin uzdrowiskowych w województwie dolnośląskim, ograniczenia określone niniejszą uchwałą.
- §2 Rodzaje instalacji, dla których wprowadza się niniejszą uchwałą ograniczenia w zakresie ich eksploatacji, to instalacje, w których następuje spalanie paliw stałych, w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220), w szczególności kocioł, piec oraz kominek, jeżeli:
- 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
 - 2) wydzielają ciepło poprzez:
 - a) bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
 - b) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub
 - c) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza.
- §3 Przedmiot uchwały dotyczy każdego podmiotu, który eksploatuje instalacje wskazane w §2 niniejszej uchwały.
- §4 W instalacjach wskazanych w §2, oddanych do eksploatacji przed 1 lipca 2018 r, od dnia 1 stycznia 2024 r., dopuszcza się stosowanie wyłącznie następujących rodzajów paliw:
- 1) paliwa gazowego w rozumieniu art. 3 pkt 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220),
 - 2) lekkiego oleju opałowego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2016 r., poz. 1928 z późn. zm.).
- §5 W instalacjach, wskazanych w §2, oddanych do eksploatacji po dniu 30 czerwca 2018 r. dopuszcza się stosowanie wyłącznie następujących rodzajów paliw:
- 1) paliwa gazowego w rozumieniu art. 3 pkt 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220),
 - 2) lekkiego oleju opałowego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 25 sierpnia

2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2016 r., poz. 1928 z późn. zm.).

§6 Zakazuje się stosowania:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- 2) mułów węglowych i flotokonzentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu mniejszym niż 3 mm oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem,
- 3) biomasy stałej o wilgotności powyżej 20%.

§7 Każdy podmiot użytkujący instalację jest zobowiązany do wykazania spełniania wymagań określonych w §6 niniejszej uchwały poprzez przedstawienie organom uprawnionym do kontroli dokumentów potwierdzających spełnienie tych wymagań, w szczególności certyfikatu jakości stosowanego paliwa.

§8 Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Dolnośląskiego.

§9 Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

UZASADNIENIE

do uchwały Sejmiku województwa dolnośląskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze uzdrowisk w województwie dolnośląskim ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i środowisko oraz kierując się zasadą praworządności oraz zasadą interesu publicznego, sejmik województwa dolnośląskiego może wprowadzić ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Możliwość taką przewiduje art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska¹, zwanej dalej POŚ. Zgodnie z brzmieniem przywołanego art. 96 ustawy POŚ, sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Przedmiotowa uchwała powinna określać:

- granice obszaru, na którym wprowadza się ograniczenia lub zakazy,
- rodzaje podmiotów lub instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy,
- rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na danym obszarze.

Konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych jest zwalczanie chorób epidemicznych i zapobieganie negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska (art. 68 ust. 4 Konstytucji) oraz ochrona środowiska (art. 74 ust. 2 Konstytucji).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (CAFE) zobowiązuje państwa członkowskie, aby norma dla pyłu zawieszonego PM₁₀ wynosząca 40 µg/m³ była osiągnięta od 2005 r. Ponadto zgodnie z Dyrektywą 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu wartość docelowa benzo(a)pirenu wynosząca 1 ng/m³ powinna być osiągnięta od 2013 r. Określone tymi dyrektywami wartości oraz terminy ich osiągnięcia, transponuje do polskiego porządku prawnego rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu².

Zarządzeniem nr 29/2016 Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 marca 2016 r. powołany został Zespół roboczy ds. jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Celem prac Zespołu było m.in. zarekomendowanie Zarządowi Województwa obszarów, dla których należy wprowadzić uchwałę w sprawie ograniczenia lub zakazu w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw oraz wskazanie konkretnych rozwiązań wynikających z art. 96 ustawy POŚ. Rodzaj możliwych do zastosowania ograniczeń dla niniejszej uchwały był dyskutowany przez Zespół ds. jakości powietrza, który zarekomendował wprowadzenie zakazu stosowania paliw stałych w uzdrowiskach, w granicach strefy A, B i C ochrony uzdrowiskowej.

¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹ (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.)

² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031)

Na terenie województwa dolnośląskiego jest 11 miejscowości posiadających status uzdrowiska: Cieplice Śląskie-Zdrój, Czerniawa-Zdrój, Długopole-Zdrój, Duszniki-Zdrój, Jedlina-Zdrój, Kudowa-Zdrój, Lądek-Zdrój, Polanica-Zdrój, Przerzeczyn-Zdrój, Szczawno-Zdrój i Świeradów-Zdrój.

Badania jakości powietrza z wykorzystaniem stałych stacji monitoringu powietrza prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, w rejonie uzdrowisk:

- Szczawno-Zdrój, ul. Kolejowa (zakres pomiarowy: pył zawieszony PM10, arsen, kadm, nikiel, ołów, benzo(a)piren;
- Jelenia Góra, ul. Sokoliki (zakres pomiarowy: pył zawieszony PM10, arsen, kadm, nikiel, ołów, benzo(a)piren;
- Czerniawa (zakres pomiarowy: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenki azotu, ozon).

Dodatkowo, w ramach programu Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2016-2020 przewidziano uzupełnienie sieci stałych stacji o stacje automatyczne przewoźne, które w cyklu rocznym badają jakość powietrza na obszarze województwa dolnośląskiego, w tym m.in. w uzdrowiskach (w 2016 roku: Polanica-Zdrój, w 2017 roku: Kudowa-Zdrój, w 2018 roku: Lądek-Zdrój, w 2019 roku: Duszniki-Zdrój).

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza³ cały obszar województwa dolnośląskiego, poza największymi miastami (Wrocław, Wałbrzych i Legnica), to jedna strefa pomiarowa – strefa dolnośląska. Oceny jakości powietrza w strefie dolnośląskiej dokonuje się na podstawie wyników badań z reprezentatywnych stacji pomiarowych zlokalizowanych na terenie strefy.

Oceny wykonane na podstawie pomiarów wykazują, że na terenie strefy dolnośląskiej, w tym na terenie gmin uzdrowiskowych, występują obszary z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu. W celu wskazania potencjalnych obszarów przekroczeń poziomów normatywnych Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wykonuje, na podstawie danych o źródłach emisji i danych meteorologicznych, matematyczne modelowanie rozkładów stężeń zanieczyszczeń dla danej strefy. Obliczenia i pomiary za lata 2013-2016 wykazały następujące, ujęte w poniższej tabeli, wartości przekroczeń poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych na terenie uzdrowisk województwa dolnośląskiego.

³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U z 2012, poz. 914)

Lp.	Uzdrowisko	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok
1	Jelenia Góra-Cieplice	PM10–rok, PM10-doba, B(a)p	PM10-doba, B(a)p	PM10-doba, B(a)p	PM10-doba, B(a)p
2	Duszniki-Zdrój	PM10-doba, B(a)p	Brak przekroczeń	B(a)p	B(a)p
3	Kudowa-Zdrój	PM10-doba, B(a)p	Brak przekroczeń	B(a)p	B(a)p
4	Lądek-Zdrój	PM10-doba, B(a)p	Brak przekroczeń	B(a)p	B(a)p
5	Polanica-Zdrój	PM10-doba, B(a)p	PM10-doba, B(a)p	PM10-doba, B(a)p	B(a)p
6	Szczawno-Zdrój	PM10-doba, B(a)p	PM10-doba, B(a)p	PM10-doba, B(a)p	B(a)p
7	Czarniawa-Zdrój	B(a)p	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń
8	Jedlina-Zdrój	B(a)p	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	B(a)p
9	Świeradów-Zdrój	PM10-doba, B(a)p	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń
10	Długopole-Zdrój	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń
11	Przerzeczyn-Zdrój	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń	Brak przekroczeń

źródło: WIOŚ Wrocław

W ostatnich latach największy problem zanieczyszczenia powietrza występował w uzdrowiskach: Szczawno – Zdrój, Polanica – Zdrój i w Jeleniej Górze (Cieplice), w których stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 (przekroczenia dopuszczalnej liczby dni z przekroczeniami normy dobowej) oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu.

Uchwałą Nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. przyjęto Program ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego. Podejmując ww. uchwałą uchylono poprzednie programy ochrony powietrza tj. uchwałą Nr III/44/10 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2010 r. ze zmianami.

Sporządzony dla województwa dolnośląskiego program obejmuje wszystkie strefy, w tym strefę dolnośląską, w której zlokalizowane są obszary wszystkich dolnośląskich uzdrowisk. Analizy wielkości emisji dokonane w ramach Programu ochrony powietrza wykazały, że największy wpływ na zanieczyszczenie powietrza w województwie mają źródła powierzchniowe, obejmujące głównie indywidualne źródła spalania z sektora bytowo-komunalnego oraz sektora usługowego. Również analiza rocznego przebiegu średnich dobowych wartości pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu wskazuje na występowanie najwyższych wartości stężeń zanieczyszczeń w miesiącach zimowych (w tzw. okresie grzewczym), co potwierdza, że głównym źródłem emisji są źródła z sektora bytowo-komunalnego.

Warto podkreślić, że za wyjątkiem Przerzeczyna Zdroju, wszystkie uzdrowiska ze względu na swoje położenie są uzdrowiskami podgóorskimi lub górskimi, co ma implikacje w odniesieniu

do występujących tam warunków meteorologicznych i ich wpływu na rozmieszczenie i przemieszczanie się zanieczyszczeń. W okresie zimowym częstym zjawiskiem są występujące w kotlinach górskich niekorzystne scenariusze meteorologiczne, obejmujące cisze wiatrowe, niskie położenie warstwy inwersyjnej oraz niż baryczne, które utrudniają dyspersję zanieczyszczeń.

W Programie ochrony powietrza wskazano gminy uzdrowiskowe, w których stwierdzono obszary przekroczeń:

- poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ (24-godz.): Jelenia Góra, Szczawno Zdrój, Polanica Zdrój,
- poziomu docelowego benzo(a)pirenu: Duszniki-Zdrój, Kudowa-Zdrój, Jedlina-Zdrój, Szczawno-Zdrój, Polanica-Zdrój, Łądek-Zdrój, Świeradów-Zdrój i m. Jelenia Góra.

Program wskazuje przyczyny występowania przekroczeń standardów jakości powietrza, a także wskazuje działania, których wdrożenie spowoduje obniżenie poziomu zanieczyszczeń poprzez obniżenie emisji z ogrzewania indywidualnego w wyniku podłączenia do sieci ciepłowniczej lub wymiany na ogrzewanie nisko- bądź bezemisyjne (np. elektryczne, gazowe, piece retortowe) w zabudowie wielo- i jednorodzinnej. Działania te kierowane są do gmin zlokalizowanych w stwierdzonych w Programie obszarach przekroczeń, ze szczególnym uwzględnieniem przekroczeń dobowych stężeń pyłu PM₁₀. W działaniu wskazano konkretną dla strefy dolnośląskiej powierzchnię użytkową mieszkań - 2 315 tys. m² wymagającą zmiany sposobu ogrzewania. Dotyczy to wybranych miast strefy dolnośląskiej, w których wystąpiły obszary przekroczeń dobowych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, w tym trzech gmin uzdrowiskowych: Jeleniej Góry, Polanicy – Zdroju i Szczawna – Zdroju. W wyniku realizacji tego działania uzyska się redukcję emisji powierzchniowej wyłącznie pyłu zawieszonego PM₁₀. Obniżenie stężeń benzo(a)pirenu do poziomu docelowego w strefie dolnośląskiej możliwe jest po niemalże całkowitym wyeliminowaniu ogrzewania paliwami stałymi (głównie węglem i drewnem). Zgodnie z § 3 pkt 4 rozporządzenia w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań kierunkowych⁴, planowane działania określone w programie, mające na celu osiągnięcie poziomów docelowych, a takim poziomem jest benzo(a)piren, nie mogą pociągać za sobą niewspółmiernych kosztów. W związku z powyższym, w programie ochrony powietrza odstąpiono od określenia takiego zakazu.

Uzdrowiskiem w rozumieniu ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych⁵ jest obszar, na terenie którego prowadzone jest lecznictwo uzdrowiskowe, wydzielony w celu wykorzystania i ochrony znajdujących się na jego obszarze naturalnych surowców leczniczych.

Status uzdrowiska może zostać nadany obszarowi, który spełnia łącznie warunki określone w art. 34 ust. 1 pkt 1-5 ww. ustawy o uzdrowiskach, tj.:

- 1) posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych na zasadach określonych w ustawie;
- 2) posiada klimat o właściwościach leczniczych potwierdzonych na zasadach określonych w ustawie;

⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań kierunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1028)

⁵ Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych⁵ (Dz. U. z 2017 r., poz. 1056)

- 3) na jego obszarze znajdują się zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego;
- 4) spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska;
- 5) posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodnościekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, a także prowadzi gospodarkę odpadami.

Gmina, która występuje o nadanie statusu uzdrowiska ma obowiązek uzyskać (w formie świadectwa) potwierdzenie właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na podstawie udokumentowanych badań, które także wykluczają negatywne oddziaływanie na zdrowie człowieka. W tym celu gmina sporządza operat uzdrowiskowy (nie rzadziej niż raz na 10 lat) w celu określenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na tym obszarze. Przedmiotowy operat uzdrowiskowy jest podstawą działalności uzdrowiska i warunkuje utrzymanie statusu uzdrowiska. Dla uzdrowisk dolnośląskich termin przedstawienia operatów przypada na lata 2019-2022 r. Zgodnie z rozporządzeniem⁶, oceny właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i klimatu dokonuje się na podstawie udokumentowanych badań z co najmniej ostatnich 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o potwierdzenie właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu.

Biorąc pod uwagę powyższe jak również stwierdzone przekroczenia stężeń substancji w powietrzu na terenie gmin uzdrowiskowych na przestrzeni ostatnich 4 lat i z uwagi na zakwalifikowanie gmin uzdrowiskowych do klasy C (strefa dolnośląska), w której stwierdzone są przekroczenia stężeń substancji w powietrzu (w tym stężeń poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu), istnieje realne zagrożenie utraty przez gminy uzdrowiskowe nadanego im statusu, a tym samym zagrożenie utraty znaczących korzyści z tytułu jego posiadania.

Do korzyści tych należą przede wszystkim:

1. Korzyści wizerunkowo-turystyczne związane z wykorzystywaniem w nazwie miejscowości wyrazu „źródło” (jeżeli podstawą leczenia uzdrowiskowego są wody lecznicze, lub wyrazu „cieplice” albo „uzdrowisko termalne”, jeżeli podstawą leczenia uzdrowiskowego są wody termalne). Korzyści te należy rozpatrywać nie tylko w skali lokalnej dotyczącej poszczególnych uzdrowisk, ale w skali regionalnej i krajowej, gdyż branża lecznictwa uzdrowiskowego i opieki nad osobami starszymi będzie miała w najbliższych latach rosnące znaczenie ze względu na zachodzące procesy demograficzne w Europie (tzw. starzenie się społeczeństw).

2. Korzyści finansowe związane z pobieraniem przez gminy uzdrowiskowe tzw. opłat uzdrowiskowych oraz dotacji z budżetu państwa w wysokości równej wpływom z tytułu opłaty uzdrowiskowej pobranej w uzdrowisku w roku poprzedzającym rok bazowy.

Biorąc pod uwagę zarówno możliwość utraty znaczących przychodów przez gminy uzdrowiskowe jak również zagrożenia dla dalszego rozwoju branży lecznictwa uzdrowiskowego w województwie dolnośląskim i związane z tym straty wizerunkowe regionu należy podjąć natychmiastowe działania, by dolnośląskie uzdrowiska mogły utrzymać swój dotychczasowy charakter.

⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz.U. z 2006r., poz. 565)

Pomimo, iż raport Najwyższej Izby Kontroli z 2017 roku o stanie uzdrowisk⁷ nie objął uzdrowisk z Dolnego Śląska, należy mieć na uwadze wnioski pokontrolne, które stwierdzają, że przeprowadzone oceny jakości powietrza nie odzwierciedlały rzeczywistego poziomu zanieczyszczenia powietrza w uzdrowiskach. W ocenie NIK, brak odpowiedniej dbałości gmin o stan środowiska naturalnego może prowadzić do utraty statusu uzdrowiska. Konieczność odnowienia operatów uzdrowiskowych w nadchodzącym czasie może zatem realnie zagrozić podstawie bytowej większości uzdrowisk na Dolnym Śląsku.

Dane Europejskiej Agencji Środowiska wskazują, że w Polsce z powodu ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza, umiera przedwcześnie ponad 51 000 osób rocznie, a znaczny odsetek mieszkańców narażony jest na choroby serca, choroby płuc, nowotwory, zaburzenia rozwoju płodu, choroby związane z układem nerwowym, depresje i wiele innych schorzeń prowadzących do znacznego obniżenia jakości życia oraz ponoszenia znaczących w skali budżetu państwa nakładów finansowych na leczenie i profilaktykę zdrowotną. Grupami wysokiego ryzyka są osoby starsze, dzieci, oraz osoby mające problemy z sercem i układem oddechowym.

Z opracowania wykonanego na zlecenie Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach projektu „System prognoz stężeń zanieczyszczeń powietrza i warunków biometeorologicznych jako element oceny jakości życia – LIFE-APIS/PL⁸, przygotowanego w celu oceny oddziaływania zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na zdrowie mieszkańców województwa dolnośląskiego wynika, iż we wszystkich analizowanych gminach województwa dolnośląskiego, zgony z powodu zanieczyszczeń powietrza stanowią średnio 12,7% ogólnej liczby zgonów. Jest to w przybliżeniu 3000 osób rocznie w skali województwa. Wśród badanych gmin znalazły się: Świeradów-Zdrój (liczba przedwczesnych zgonów średniorocznie: 3,6), Jelenia Góra (liczba przedwczesnych zgonów średniorocznie: 99,1) oraz Szczawno-Zdrój (liczba przedwczesnych zgonów średniorocznie: 14,4). W analizie uwzględniono zakres dla lat 2008-2015.

Opracowanie wylicza również spowodowane zanieczyszczeniem powietrza zachorowania na zapalenie oskrzeli wśród dzieci i młodzieży (między 5-19 rokiem życia). Dla terenu województwa dolnośląskiego to ok. 12 tys. stwierdzonych zachorowań. Średnia roczna dla wybranych gmin: Świeradów-Zdrój – 15,3; Jelenia Góra – 342; Szczawno-Zdrój – 39,5. Analogicznie policzono średnią roczną zachorowań na przewlekłe zapalenia oskrzeli wśród dorosłych: województwo – ok. 2 tys.; Świeradów-Zdrój – 2,3; Jelenia Góra – 64; Szczawno-Zdrój – 7,8. Istotnym aspektem zdrowotnym mającym wpływ na gospodarkę jest niezdolność do pracy. Raport wskazuje, iż na obszarze województwa dolnośląskiego w 2015 roku zanieczyszczenia atmosferyczne spowodowały ok. 1,2 mln dni absencji chorobowej. Średnia roczna liczby dni absencji chorobowej dla wybranych gmin rysuje się następująco: Świeradów-Zdrój – 1275; Jelenia Góra – 35428; Szczawno-Zdrój – 3594.

W obliczu przekraczanych norm jakości powietrza, a w konsekwencji naruszenia prawa do życia i ochrony zdrowia, a także niewywiązania się ze zobowiązań Polski wynikających z prawa Unii Europejskiej, zastosowanie ograniczeń określonych w uchwale stanowi środek adekwatny do celu, jakim jest zniwelowanie zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza do poziomów zgodnych z obowiązującym prawem. Ograniczenie zanieczyszczenia powietrza

⁷ <https://www.nik.gov.pl/plik/id,12663,vp,15061.pdf>

⁸ Krzysztof Skotak, Łukasz Adamkiewicz „Oddziaływanie środowiska atmosferycznego na zdrowie człowieka” <http://life-apis.meteo.uni.wroc.pl/strona-glowna/174-wplyw-na-zdrowie>

w uzdrowiskach jest szczególnie istotne ze względu na charakter tych miejscowości, które powinny posiadać klimat o leczniczych właściwościach.

Obecnie, możliwości uzyskania dofinansowania na wymianę źródeł ciepła w uzdrowiskach pochodzą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, który przeznaczył na ten cel 50 mln złotych, z okresem wdrożenia programu określonym od 01.04.2017 r. do 01.04.2019 r. oraz z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, priorytet 3: gospodarka niskoemisyjna, gdzie w poszczególnych działaniach zapisano łącznie 392 347 048 Euro (tj. 17,42% alokacji Programu):

- Działanie 3.1 - Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych: 55 608 280 EUR
- Działanie 3.2 - Efektywność energetyczna w MŚP: 32 405 520 EUR
- Działanie 3.3 - Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym: 151 572 922 EUR
- Działanie 3.4 - Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ograniczanie niskiej emisji transportowej: 137 760 326 EUR
- Działanie 3.5 - Wysokosprawna kogeneracja: 15 000 000 EUR

Dodatkowo, poszczególne samorządy gminne w ramach swoich budżetów zapewniają dofinansowanie na wymianę źródeł ciepła.

Ze względu na wysokie koszty koniecznych do podjęcia działań, istotne jest ich rozłożenie w czasie. Jednocześnie Dyrektywa CAFE wymaga, aby w przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń władze publiczne podjęły odpowiednie działania tak aby okres, w którym nie są one dotrzymane, był jak najkrótszy. Dlatego terminy wejścia w życie przedmiotowej uchwały ustalono na 2018 i 2024 r. Od 1 lipca 2018 r. ograniczenia wynikające z niniejszej uchwały, ze względu na brak konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów inwestycyjnych, obejmą nowe instalacje instalowane po tym terminie. Kolejnym terminem wejścia w życie obowiązku wymiany instalacji grzewczych określono 1 stycznia 2024 r. w odniesieniu do instalacji oddanych do eksploatacji przed 1 lipca 2018 r. Odpowiednio krótki horyzont czasowy wprowadzenia uchwały w życie umożliwi zatrzymanie procesu instalowania nowych źródeł ciepła na paliwa stałe w istniejącym zasobie budowlanym oraz wpłynę na decyzje o zastosowanym źródle ogrzewania w budynkach nowobudowanych, ale jednocześnie pozwoli na uruchomienie instalacji już zakupionych przez użytkowników bądź inwestorów w budynkach będących w trakcie budowy – pod warunkiem ich uruchomienia w terminie do 30 czerwca 2018 r.

Zgodnie z art. 96 ust. 9 POŚ, przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego i jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, a jej wejście w życie powinno nastąpić po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jednak w zapisach uchwały ustalono inne terminy, co jest zgodne z art. 4 ust.1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych⁹, zgodnie z którym akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

⁹ Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 296 z późn. zm.)

Obowiązkowe oraz fakultatywne elementy uchwały wprowadzającej ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, określone są w art. 96 ust. 6 i 7 ustawy POŚ.

Zgodnie z art. 96 ust. 6 pkt 1 ustawy POŚ uchwała powinna określać granice obszaru, na którym wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Niniejsza uchwała, kierując się zasadą równego traktowania obszarów o podobnych cechach (uzdrowiska) wprowadza ograniczenia we wszystkich uzdrowiskach województwa dolnośląskiego, w granicach stref A,B,C ochrony uzdrowiskowej, przyjmując założenie, że ze względu na charakterystyczne, leczniczo-uzdrowiskowe właściwości tych obszarów, powinny one wykazywać się szczególną dbałością o stan środowiska, w tym zapewnieniem najwyższej jakości powietrza.

Zgodnie z art. 96 ust. 6 pkt. 2 POŚ uchwała sejmiku województwa określa rodzaje podmiotów lub instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy, o których mowa w § 1. Uchwała w § 2 wskazuje instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia w zakresie ich eksploatacji. Przez pojęcie instalacji należy rozumieć określenie użyte w art. 3 pkt 6 POŚ, oznaczające stacjonarne urządzenie techniczne lub zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu lub budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami - których eksploatacja może spowodować emisję. Uchwała zgodnie z art. 96 ust. 1 POŚ obejmuje tylko te instalacje, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała wskazuje w § 3 rodzaj podmiotów (adresatów), dla których wprowadza się ograniczenia. Są nimi podmioty eksploatujące instalacje określone w § 2 uchwały. Uchwałodawca nie różnicuje adresatów uchwały z punktu widzenia posiadanego przez nich tytułu prawnego do instalacji. Takie różnicowanie w nieuprawniony sposób mogłoby uprzywilejowywać osoby, których tytuł prawny do instalacji jest sporny, niejasny lub, które żadnego tytułu prawnego nie posiadają względem osób posiadających tytuł prawny do instalacji. Z punktu widzenia celów uchwały istotny jest sposób eksploatacji instalacji.

Zgodnie z art. 96 ust. 6 pkt 3 POŚ uchwała sejmiku województwa określa rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane na obszarze, o którym mowa w pkt 1, lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na tym obszarze. Przedmiotowa uchwała określa rodzaje paliw dopuszczonych do stosowania, co oznacza zakaz stosowania rodzajów paliw, które nie zostały wymienione w uchwale. Dopuszczone do stosowania zostały paliwa gazowe jako gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany (w tym skroplony gaz ziemny), propan-butan, biogaz rolniczy lub inne rodzaje gazu palnego (w rozumieniu art. 3 pkt 3a ustawy Prawo energetyczne), a z paliw ciekłych lekkiej oleju opałowego (w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw), czyli obecnie olej napędowy stosowany do celów opałowych w instalacjach energetycznego spalania paliw oznaczony kodami CN ex 2710 19 43, ex 2710 19 46, ex 2710 19 47, ex 2710 19 48, ex 2710 20 11, ex 2710 20 15, ex 2710 20 17 oraz ex 2710 20 19.

Wskazane w uchwale paliwa gazowe i płynne charakteryzują się niską emisją zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Według raportu Europejskiej Agencji Środowiska „EMEP/EEA emission inventory guidebook 2013” wskaźniki średniej emisji dla spalania paliw gazowych w kotłach małej mocy wynoszą 0,2 g/GJ

dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz 0,56 µg/GJ dla benzo(a)pirenu, natomiast dla paliw ciekłych 1,5 g/GJ w zakresie emisji pyłu PM10 i PM2,5 oraz 80 µg/GJ dla emisji benzo(a)pirenu. Spalanie paliw gazowych i ciekłych w kotłach powoduje więc kilkaset razy mniejszą emisję tych zanieczyszczeń niż spalanie paliw stałych w kotłach (średnio 480 g/GJ emisji pyłu PM10, 470 g/GJ PM2,5 oraz 121 mg/GJ benzo(a)pirenu w przypadku spalania biomasy oraz 225 g/GJ emisji pyłu PM10, 201 g/GJ pyłu PM2,5 oraz 270 mg/GJ benzo(a)pirenu w przypadku spalania innych paliw stałych). Spośród paliw ciekłych wskazanych w uchwale wyłączone z dopuszczenia do stosowania zostały ciężkie oleje opałowe ze względu na niekorzystny wpływ ich spalania na emisję zanieczyszczeń do powietrza. Zgodnie z opracowaniem Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami „Wskaźniki emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw, kotły o nominalnej mocy cieplnej do 5 MW” [KOBiZE, 2015 r.] emisja pyłu zawieszonego ze spalania ciężkiego oleju opałowego (2 222 g/Mg) jest znacznie wyższa niż ze spalania oleju lekkiego (407 g/Mg). Przytoczone wskaźniki emisji dla poszczególnych paliw są wartościami średnimi i w zależności od stosowanego urządzenia grzewczego i warunków spalania mogą osiągać wartości niższe lub wyższe.

Stan wyposażenia w sieć gazową większości miejscowości uzdrowiskowych w regionie jest zadowalający, jedynie w uzdrowiskach Łądek-Zdrój, Przerzeczyn-Zdrój, Świeradów-Zdrój i Czerniawa-Zdrój sieć gazowa wymaga dalszej rozbudowy dla zapewnienia możliwości podłączenia do sieci gazowej obiektów zlokalizowanych na całym obszarze uzdrowiska. Jedynym uzdrowiskiem na terenie Dolnego Śląska, które nie jest wyposażone w sieć gazową w całej strefie ochrony uzdrowiskowej jest Długopole-Zdrój. Jednakże tereny bezpośrednio sąsiadujące z tym uzdrowiskiem posiadają dostęp do sieci gazowej (są to: miasto Bystrzyca Kłodzka oraz miejscowość Spalona), co oznacza, że rozwój dystrybucyjnej sieci gazowej na tym terenie jest teoretycznie możliwy. Dla określenia faktycznej możliwości przyłączenia obiektów do sieci gazowej na wskazanych terenach konieczne jest przeprowadzenie obliczeń hydraulicznych na sieci, na podstawie których możliwe byłoby określenie jakiego rodzaju inwestycje są konieczne do przeprowadzenia (np. rozbudowa sieci, modernizacja, itp.).

Zapisy § 6 uchwały, wprowadzają z dniem wejścia w życie uchwały zakaz stosowania węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z tego węgla, mułów i flotokonzentratów węglowych, tj. paliw o uziarnieniu < 3 mm, paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokonzentratów węglowych oraz biomasy, której wilgotność przekracza 20%.

Wprowadzenie takiego zakazu wynika z faktu, że węgiel brunatny oraz najdrobniejsze frakcje węgla kamiennego, tj. muły węglowe i flotokonzentraty, to paliwa stałe generujące największe emisje zanieczyszczeń, szczególnie w zakresie emisji pyłów oraz benzo(a)pirenu. Węgiel brunatny jest jakościowo dużo gorszym paliwem niż węgiel kamienny i charakteryzuje się niższą wartością opałową (zazwyczaj poniżej 19 MJ/kg), co związane jest zarówno z jego budową chemiczną, jak też wysokimi zawartościami popiołu (powyżej 20%) oraz wilgoci (powyżej 30%). Przekłada się to bezpośrednio na konieczność spalania większej, w stosunku do węgla kamiennego, ilości paliwa (a tym samym uwolnienia większej ilości pyłu do atmosfery), celem uzyskania żądanej ilości ciepła. Substancja mineralna w węglu brunatnym jest bardzo drobna oraz silnie zdyspergowana w objętości paliwa, co dodatkowo przekłada się na większą w stosunku do węgla kamiennego emisję pyłu podczas spalania. Węgiel brunatny zawiera także znacznie więcej od węgla kamiennego części lotnych (na poziomie ok. 40-60%), które podczas spalania uwalniane są w postaci wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), w tym benzo(a)piren. Porównując potencjał emisyjny węgla brunatnego i kamiennego, ten pierwszy charakteryzuje się ok. 5-krotnie większą emisją pyłu

podczas spalania, ok. 7-krotnie wyższą emisją WWA, w tym ok. 3-krotnie wyższą emisją benzo(a)pirenu. Prezentowane wartości emisji zostały określone na podstawie testów spalania wykonanych w warunkach laboratoryjnych sortymentowych węgla kamiennych oraz węgla brunatnych, przeprowadzonych w kotłach o zasypowym sposobie podawania paliwa. Spalanie natomiast mułów węglowych i flotokonzentratów węglowych, tj. najdrobniejszych frakcji węgla kamiennego, jest bezpośrednią przyczyną wysokich stężeń pyłu w powietrzu, szczególnie na obszarze Polski południowej. Szacuje się, że podczas spalania mułów węglowych i flotokonzentratów, ilość uwalnianego do atmosfery pyłu jest 10-50-krotnie większa, niż podczas spalania węgla kawałkowego. W większości przypadków (szczególnie dotyczy to mułów węglowych), są to paliwa o bardzo niskiej jakości, tj. niskiej kaloryczności (zazwyczaj poniżej 15 MJ/kg) oraz wysokiej zawartości popiołu i wilgoci (najczęściej powyżej 30% wilgoci i 40% popiołu), co przekłada się na konieczność spalania dużej ilości takiego paliwa (a tym samym uwolnienia większej ilości pyłu do atmosfery), celem uzyskania żądanej ilości ciepła. Biorąc powyższe pod uwagę, zakaz stosowania mułów, flotokonzentratów w ogrzewnictwie indywidualnym jest niezbędny.

Zapisy §6 obejmują także zakaz stosowania wilgotnej biomasy. Przyjęte parametry wilgotności biomasy odpowiadają wartościom uzyskiwanym poprzez jej sezonowanie przez okres dwóch sezonów. Jest to spójne z wartościami zalecanymi w instrukcjach i dokumentacjach technicznych nowoczesnych kotłów na drewno. Spalanie drewna o wilgotności powyżej 20% nie tylko jest mniej wydajne energetycznie, gdyż część energii spalania zostaje zużyta na odparowanie wilgoci, ale przede wszystkim zwiększa emisję wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, w tym benzo(a)pirenu.

Celem wykazania spełnienia warunków określonych w § 6, na podstawie art. 96 ust. 7 pkt 3 POŚ określono obowiązki podmiotów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli realizacji uchwały. Podmioty eksploatujące instalacje zostały zobowiązane do wykazania za pomocą dokumentów spełnianie wymagań określonych w niniejszej uchwale. Katalog dokumentów, które mogą być wykorzystane w tym celu pozostaje otwarty, mogą to być w szczególności: dokumentacja z badań wydana przez akredytowaną jednostkę, dokumentacja techniczna urządzenia, instrukcja dla instalatorów i użytkowników. Przykładowy katalog nie jest wyczerpujący i nie pełni funkcji normatywnej, ponieważ nie wyznacza granic przedmiotu regulacji. Dzięki temu zachowana zostaje przejrzystość uchwały.

Z uwagi na fakt, że niniejsza uchwała, z dniem 1 stycznia 2024 r. dopuszcza do stosowania wyłącznie paliwo gazowe i lekki olej opałowy, regulacja określona w § 6 i § 7 z tym dniem przestaje obowiązywać.

Zgodnie z art. 96 ust. 7 POŚ uchwała sejmiku województwa może także określać sposób lub cel wykorzystania paliw, który jest objęty ograniczeniami określonymi w uchwale, okres obowiązywania ograniczeń lub zakazów w ciągu roku oraz obowiązki podmiotów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli realizacji uchwały. Uchwała nie wskazuje sposobu i celu wykorzystania paliw (dopuszczonych do stosowania), który jest objęty ograniczeniami. Oznacza to, że uchwała wprowadza całkowity zakaz stosowania paliw stałych w instalacjach, które wydzielają lub dostarczają ciepło. Regulacja obejmuje więc zarówno instalacje wykorzystywane w celach grzewczych, jak również w celach przygotowania żywności i innych. Należy zauważyć, że przebieg procesu spalania i emisja zanieczyszczeń związana ze stosowaniem paliw stałych jest identyczna bez względu na cel stosowania paliw. Regulacja dąży do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i nie może przewidywać wyjątków dla procesów, które tę emisję również powodują. Zgodnie z opracowaniem Europejskiej

Agencji Środowiska „EMEP/EEA emission inventory guidebook 2013”, wskaźniki średniej emisji zanieczyszczeń dla spalania paliw stałych w piecach służących do przygotowania żywności są identyczne jak w przypadku pieców służących do ogrzewania. Ponadto dzięki objęciu ograniczeniami wszystkich instalacji, w których następuje spalanie paliw, niezależnie od celu stosowania tych paliw, uzyskany zostanie efekt domknięcia ewentualnych luk i możliwości obejścia przepisów. W przypadku wykorzystania paliw nie tylko do celów grzewczych, ale również funkcji dodatkowych (np. przygotowanie żywności), wyeliminowane zostaną wątpliwości czy uchwała ma zastosowanie w tym zakresie.

Brak podstaw do wyłączenia spod zakresu uchwały wykorzystywania paliw innych niż wyraźnie dopuszczone, na cele związane z wykonywaniem usług gastronomicznych (z wyłączeniem przypadków wskazanych w art. 96 ust. 8 POŚ). Wyłączenie takie byłoby sprzeczne z zasadą równości wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP. Wykorzystywanie paliw innych niż wyraźnie dopuszczone na cele związane z wykonywaniem usług gastronomicznych przez przedsiębiorców charakteryzuje się tą samą cechą co przygotowanie żywności przez podmioty nie świadczące usług gastronomicznych. Cechą tą jest emisja zanieczyszczeń do atmosfery. Jednocześnie brak podstaw do stwierdzenia, że wyłączenie usług gastronomicznych byłoby uzasadnione. Zważywszy na cele niniejszej uchwały należy przyznać prymat zasadom sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP) oraz zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska (art. 68 ust. 4 Konstytucji RP) nad zasadą swobody prowadzenia działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji RP). Jeżeli wymaga się poddania ograniczeniom wskazanym w niniejszym akcie także od osób niezamożnych, które nie prowadzą działalności gospodarczej, to nie byłoby uzasadnione wyłączenie z zakresu uchwały osób prowadzących działalność gospodarczą. Ograniczenia wskazane w niniejszej uchwale są podejmowane w granicach upoważnienia ustawowego wskazanego w art. 96 POŚ i są niezbędne ze względu na ważny interes publiczny, jakim jest wyrażone w § 1 uchwały zapobieganie negatywnemu wpływowi zanieczyszczeń na ludzi i środowisko w granicach stref A, B i C miejscowości uzdrowiskowych.

Uchwała nie zawiera szczególnych okresów obowiązywania ograniczeń w ciągu roku. Intencją uchwałodawcy jest, aby ograniczenia obowiązywały przez cały rok. Związane jest to z koniecznością zmniejszenia całorocznej emisji zanieczyszczeń oraz potrzebą ograniczenia ryzyka nielegalnego wykorzystywania instalacji grzewczych na paliwa stałe. Dzięki całorocznemu obowiązywaniu ograniczeń stosowania paliw stałych znacznie ograniczone zostaną sytuacje pozostawiania przez część osób instalacji wykorzystujących paliwa stałe z zamiarem ich wykorzystania w okresie letnim. Takie sytuacje mogą bowiem stanowić ryzyko nielegalnego wykorzystywania tych instalacji w okresie grzewczym (np. jako dodatkowe źródło ciepła) oraz trudności z pełną kontrolą nad przestrzeganiem wprowadzonych ograniczeń. Uchwała nie wprowadza dodatkowych obowiązków podmiotów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli jej realizacji niż wskazane w odrębnych przepisach.

Zgodnie z art. 96 ust. 8 ustawy POŚ, z zakresu regulacji niniejszej uchwały wyłączone są instalacje, dla których wymagane jest uzyskanie pozwolenia zintegrowanego albo pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, albo dokonanie zgłoszenia. Mając na względzie zasady prawidłowej legislacji nie jest właściwe powtarzanie tej regulacji w treści uchwały.

Niniejsza uchwała jest aktem prawa miejscowego, stanowi zatem źródło prawa powszechnie obowiązującego na terenie miasta Wrocławia. Daje to możliwość uwzględniania

zapisów niniejszej uchwały w toku rozstrzyganych spraw. W prowadzonych postępowaniach administracyjnych, między innymi w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹⁰ i ustawę - Prawo budowlane¹¹, możliwe będzie wiążące ustalenie warunków dla poszczególnych inwestycji w zakresie dopuszczalnych rodzajów paliw ze względu na wymogi ochrony powietrza, a obowiązek ten będzie egzekwowany przy podejmowaniu działań inwestycyjnych.

Zadania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów wprowadzonych niniejszą uchwałą będą prowadzić w szczególności: Straż Miejska¹², Policja¹³ oraz Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska¹⁴. Sankcje stosowane w przypadku naruszenia postanowień uchwały określone zostały w art. 334 Prawa ochrony środowiska, który stanowi, że: „Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 96, podlega karze grzywny.” Zgodnie z art. 24 Kodeksu wykroczeń grzywna wynosi od 20 zł do 5 000 zł, przy czym w postępowaniu mandatowym można nałożyć grzywnę w wysokości do 500 zł, a jeżeli czyn wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisach ustawy 1 000 zł (art. 96 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia). Organami uprawnionymi do nakładania mandatów na podstawie art. 334 POŚ na gruncie aktualnego stanu prawnego jest Policja i Inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska.

Uchwała antysmogowa nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (str. 44 uzasadnienia do wyroku WSA II SA/Kr940/19).

¹⁰ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r., poz. 199 z późn. zm.)

¹¹ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.)

¹² Art. 10 ust.1 ustawy z dn.29.08.1997r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 706)

¹³ Art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy z dn.6.04.1990r. o Policji (Dz.U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.)

¹⁴ Art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dn. 20.07.1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 686 z późn. zm.).